

Gaza on raunioina - mutta se ei ole yksin

Gaza on raunioina - mutta se ei ole yksin.
Sen mukana ovat "ei koskaan enää" -lupauksen jäänteet,
länsimaisten arvojen myytti,
kansainvälisen oikeuden repaleet
ja Israelin murskautunut kuva maailman silmissä.

Gaza on raunioina

Gazan fyysinen tuho on muodostunut yhdeksi aikamme määrittävistä kuvista: kokonaisia naapurustoja on muuttunut tomuksi, sairaaloista on tullut hautausmaita, perheitä on pyyhitty pois siviilirekistereistä. Tilastojen takana piilee syvempi tragedia – jatkuvuuden, kulttuurin ja arjen elämän hävittäminen. Gazan rauniot eivät ole pelkästään sodan tuote; ne ovat vuosikymmenten epäinhimillistämisen ja saarron tulos, hitaasti etenevä katastrofi, jota maailma on seurannut väsynein silmin ja hiipuvalla raivolla.

Rauniot kertovat paitsi pommituksista myös hylätyksi jättämisestä – kansasta, joka on jäänyt loukkuun epätoivon maantieteeseen.

"Ei koskaan enää" -lupauksen jäänteet

"Ei koskaan enää" oli kerran moraalinen vala – yleismaailmallinen sitoumus, joka syntyi kansanmurhan jälkimainingeissa. Gazassa nämä sanat kuitenkin kaikumvat ontoiksi. Holokaustin opetuksen oli tarkoitus sitoa ihmiskunta kaiken elämän puolustamiseen, ei olla yhden kansakunnan monopolisoima tai käyttää toisen kärsimyksen oikeuttamiseen.

Kun sama maailma, joka vannoi estävänsä joukkojoulmuudet, kääntää katseensa pois niiden tapahtuessa suorana lähetyksenä ruuduilla, *ei koskaan enää* ei ole lupaus vaan reliikki – jotain, jota surraan ennemmin kuin uskotaan.

Länsimaisten arvojen myytti

Vuosikymmenten ajan länsimaat ovat esittäneet itsensä demokratian, vapauden ja ihmisoikeuksien vartijoina. Gazan kriisiin annettu vastaus on kuitenkin paljastanut valikoivan moraalin: yksi standardi liittolaisille, toinen muille. Hallitukset, jotka puhuvat "sääntöihin perustuvasta järjestyksestä", ovat tukeneet saartoa ja nälänhätää; ne, jotka väittävät puolustavansa vapautta, ovat kriminalisoineet mielenosoitukset ja vaienneet toisinajattelijat.

Gazan raunioissa länsimaisten arvojen myytti kohtaa tilintekonsa. Jäljelle ei jää ihanteita, vaan intressejä – geopoliittisia, taloudellisia, vaaleihin liittyviä. Moraalinen sanasto säilyy, mutta sen merkitys on rapistunut.

Kansainvälisen oikeuden repaleet

Kun Israelin suurlähettiläs nosti YK:n peruskirjan esiin ja repi sen kappaleiksi yleiskokouksessa, se oli enemmän kuin ele – se oli symboli järjestelmästä, joka on jo hajoamassa. Kansainvälinen oikeus, joka luotiin vallan rajoittamiseksi, on redusoitu paperiksi: sitä lainataan, kun se on kätevää, ja revitään, kun sillä on eniten merkitystä.

Sotarikokset dokumentoidaan reaaliajassa, mutta vastuu siirretään kaukaiseen tulevaisuuteen. Oikeutta ylläpitävien instituutioiden toimintakyky on halvaantunut veto-oikeuksilla ja kaksinaismoralismilla. Repaleina ei ole vain peruskirja, vaan itse maailmanjärjestyksen uskottavuus.

Israelin murskautunut kuva maailman silmissä

Israel esitteli itsensä aikoinaan demokratiana piirityksen alla – kansakuntana, joka taistelee selviytymisensä puolesta. Mutta kun kuvat Gazan tuhosta leviävät, tämä kertomus on murtunut. Yhä useammat ihmiset ympäri maailmaa näkevät ei puolustautumista, vaan ylivallan; ei turvallisuutta, vaan rankaisemattomuuden.

Moraalinen pääoma, joka on suojellut Israelia vuosikymmenten ajan, hupenee, jopa sen perinteisten liittolaisten keskuudessa. Poikkeuksellisuuden myytti – että Israel on muiden vaatimien normien yläpuolella – on murtunut Gazan kivien päällä.

Johtopäätös

Raunioina ei siis ole vain kaupunki. Se on moraalisen järjestyksen arkkitehtuuri – usko siihen, että ihmiskunta oppii, että valtaa voidaan suitsia, että sanat kuten *oikeus*, *laki* ja *arvot* kantavat yhä painoarvoa.

Gaza on aikamme peili. Sen katsominen on nähdä paitsi kansan tuho, myös maailman omantunnon romahdus.